

OSIGURAVANJE KVALITETE U VISOKOM OBRAZOVANJU – EUROPSKA PERSPEKTIVA

Vlasta Vizek Vidović

Sveučilište u Zagrebu
Tempus JEP: *Moving ahead with Bologna*
Zagreb, ožujak 2007

Glavne točke:

- malo teorije
- malo povijesti
- Europska scena i globalni igrači
- zajednički standardi i izazovi

Što je kvaliteta?

- Kvaliteta kao primjerenost svrsi
- Kvaliteta kao transformacija (korisnika)
- Kvaliteta kao napredak (institucije)
- Kvaliteta kao izvrsnost

**UNUTRAŠNJE
OSIGURAVANJE
KVALITETE**

- Kvaliteta kao usaglašenost sa standardom
- Kvaliteta kao savršenost (bez grešaka)
- Kvaliteta kao zadovoljstvo korisnika
- Kvaliteta kao vrijednost za novac

**VANJSKO
OSIGURAVANJE
KVALITETE**

Ključni pojmovi

- **Osiguravanje kvalitete (quality assurance):**
aktivnosti koje se provode sa svrhom da se korisnike uvjeri kako se udovoljava njihovim zahtjevima/potrebama
- **Kontrola kvalitete (quality control):**
proces kojim se provjerava odgovara li proizvod/usluga postavljenom standardu te se ispravljaju nedostaci (unutrašnja i vanjska evaluacija)
- **Poboljšanje kvalitete (quality improvement):**
postupci kojima se postiže usklađivanje sa novo postavljenim standardima koji još nisu dostignuti
- **Revizija kvalitete (quality audit):**
proces kojim se izvana evaluiraju mehanizmi osiguravanja kvalitete
- **Upravljanje kvalitetom (quality management):**
proces kojim se ostvaruje maksimum zadovoljstva korisnika uz najniže troškove za organizaciju i uz stalno poboljšanje procesa

Institucijska kultura kvalitete

Upravljanje kvalitetom
organizacijski aspekt

Predanost ideji kvalitete
psihološko-socijalni aspekt

Uspostava i koordinacija
mehanizma za mjerenje,
procjenu, poboljšanje i
izvještavanje o kvaliteti

URED ZA KVALITETU

**komunikacija
suradnja
povjerenje**

Individualna razina:

osobna predanost
ka postizanju izvrsnosti

Kolektivna razina:

kvaliteta kao
vrijednost i norma

Ciklus unutrašnjeg upravljanja kvalitetom

Planiranje:
*Vrijednosti, zadaća, ciljeva
resursa, metoda QA*

**Utvrđivanje indikatora,
standarda, instrumenata**
*(za strukturu,
procese, ishode)*

**Provedba planova u
upravljanju, nastavi,
istraživanju, uslugama
međunarodnoj suradnji
usavršavanju zaposlenih**

**Provedba mjerenja,
obrada podataka**

**Interpretacija podataka
priopćavanje**

**Mjere za
poboljšanje i
inovacije**

Kako je počelo? ili do Bologne

1991 – Zaključak Vijeća Evrope o važnosti poboljšavanja kvalitete
4 nacionalna sustava QA: Danska, Francuska, Nizozemska, UK

1994 - Priopćenje Europske komisije o važnosti osiguravanja
kvalitete u svrhu uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija

1994/95 - Prvi EU pilot projekt o evaluaciji kvalitete visokog
obrazovanja

1998 – Lisabonska konvencija o prepoznavanju kvalifikacija u
visokom obrazovanju

1998 – Preporuka Vijeća Europe o europskoj suradnji u
osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju
Evaluation of European Higher Education – **Status report**

1999 – Bolognska deklaracija – “promicanje europske suradnje u
osiguravanju kvalitete s ciljem razvoja usporedivih metoda i
kriterija”

....do kuda se stiglo? nakon Bologne

2000 – ENQA - *European network for quality assurance in higher education*

2001 – EUA Salamanca declaration – povezuje kvalitetu, odgovornost i autonomiju

2001 - Praško priopćenje - povezivanja QA sustava i sustava priznavanja kvalifikacija

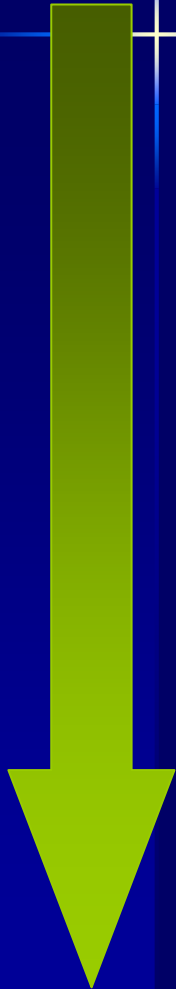
2003 – EUA –Graz Declaration – zahtjev za QA “code of principles”

2003 - Berlinsko priopćenje – razvijanje unutrašnjih i vanjskih QA sustava

2005- EUA Glasgow Declaration – sveučilišta usmjerena prema razvoju unutrašnje kulture kvalitete usklađene s njihovom misijom i ciljevima;

2005 – Bergenško priopćenje – registar QA agencija, standardi QA

2007 – Londonska konferencija: *Priopćenje: od Bergena prema Londonu (siječanj, 2006)*

Europski i globalni akteri

Igrači	Projekti	Aktivnosti	Dokumenti
EC Lisabonski i Bolonjski proces	Integrated lifelong learning program 2007-2013 ERASMUS	Ministarske konferencije BFuG sastanci	Deklaracije Priopćenja Preporuke
ENQA 46 članica	Praćenje razvoja QA 2001-2003 2004-2005 Naručena istraživanja	Radionice: <i>Akreditacija</i> <i>Benchmarking</i>	Evaluacijski izvještaji Zaključci radionica Prigodne studije (8)
EUA 400 članica	Quality culture I-III Institutional evaluation program Creativity in HED	Godišnje konferencije Radionice E4 <i>Quality assurance forum</i>	Studije Trends 1-5 Pozicijski članci Deklaracije: Salamanca, Graz, Glasgow
ESIB EURASHE	UNESCO OECD World Bank INQAAHE		

Tri razine pristupa QA u Europi

- **Institucijska razina** – podrška kroz EUA projekte
Institucijske evaluacije i Quality culture projekta
- **Nacionalna razina** – poticana kroz aktivnosti ENQA-e
- **Europska razina** – temeljena na European Standards and Guidelines for QA in Higher Education

Standards and guidelines for quality assurance in EHEA

ENQA 2005

I. Standardi za unutrašnju QA

1. Politika i procedure za QA
2. Odobrenje, praćenje, evaluacija programa i nagrađivanje
3. Javnost kriterija i procedura provjere i ocjenjivanja studenata
4. Provjera kvalitete nastavnika i poučavanja
5. Dostupnost izvora za učenje i podrška studentima
6. Informacijski sustav-baze podataka
7. Informiranje javnosti o kvaliteti

II. Standardi za vanjsku QA

1. Oslonac na unutrašnju QA
2. Unaprijed razvijen sustav
3. Javnost i dosljednost u primjeni kriterija
4. Procesi usmjereni na utvrđivanje "prikladnosti svrsi"
5. Pisana i dostupna izvješća evaluatora
6. Utvrđena procedura praćenja
7. Periodičnost evaluacija
8. Šira sistemska analiza

III. Europski standardi agencija za vanjsko osiguravanje kvalitete

Bergen Communiqué – results and implications for quality assurance

Christian Thune, ENQA president

ENQA workshop: After the Bergen Ministerial meeting *Paris, June 2005*

Standards for Higher Education

- **Challenges:**
- Governments, institutions of higher education and students often have quite different interests - e.g. high level of autonomy versus frequent inspections for accountability.
- **Objectives:**
- to improve the higher education available to students in the EHEA;
- to assist higher education institutions in managing and enhancing their quality and, thereby,
- to help to justify their institutional autonomy;
- to form a background for quality assurance agencies in their work;
- to make external quality assurance more transparent and simpler to understand for everybody involved.

Osiguravanje kvalitete sa zrncom soli.....ili predani relativizam

"Planiranje ...i evaluacija počinju u istoj točki."

J. Heywod

"Sve što se može izmjeriti nije vrijedno mjerenja, sve što je vrijedno ne može se uvijek izmjeriti."

W.B. Cameron

"Nije dobro ono što ne može biti bolje."

Velška poslovice